

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**IOAN. PETRI || MAFFEI, || BERGOMATIS, || E SOCIETATE ||
IESV, || HISTORiarVM || INDICARVM || LIBRI XVI. ||
SELECTARVM, ITEM, EX || INDIA EPISTOLARVM || LIBRI
IV. ||**

Maffei, Giovanni Pietro

Coloniae Agrippinae, Anno M.D.XC.

VD16 M 105

Patres in varia loca Pontificis iussu discedunt. Cap. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64627)

sanctaeque Ignatio negotium datum, ut ea in summa in redacta, Pontifici maximo primū Apostolica auctoritate sancienda atque approbanda proponeret; dein de ut eadem ipse postea per otium fusius explicaret ordinaretque, & quā accommodatissimas ad Societatis vocationem & spiritum leges canonesque perscriberet.

Pares in varia loca Pontificis iussu discedunt. Cap. X.

SVB hęc fermē decreta, Pontifex maximus aliquot operarios ab Ignatio in varias agri Ecclesiastici vineas postulavit. Id nostrę Societati fuit Apostolicę peregrinationis exordium. Ennio Verulano, S. R. E. Cardinali per eos dies cum amplissima potestate legatio Parmensis obuenerat. Huic, Pontificis iussu, legationis comes, & rerum spiritualium administri duo, Petrus Faber, & Iacobus Laines ab Ignatio dati: Senas verō in Errum, Paschasius ad instaurandam sacri cuiusdam cœnobij disciplinam ab eodem Pontifice missus est. In Aeniam seu Inarimem insulam, pacificationis gratia non leuis momenti, Nicolaus Robadilla: Brixiam in Cœnomannos ditronis Venetę, Claudius Iaius grauibus item de causis abiit. Ac per id ipsum tempus etiam in extremas terras primum Societati patuit aditus. Brasiliam oram, & præterea quidquid inter inaccessum olim Bonę spei promontorium, vltimosque Sinas interiaceret maris tractus, Indo & Gange superato, Lusitani, armatis classibus; ante annos aliquot ingenti ausu & labore, æquę fortiter ac feliciter aperuerant. neque Ioannē hoc nomine tertium Lusitanie Regem insigni virtute ac pietate virum, vlla magis angebat cura, quā ut barbaras illas nationes à misera demonum seruitute ad vnius veri Dei notitiā cultumq; traderet: atq; ob id ipsum, quos in ea mitteret loca præcones Euangelij, & moribus & eruditione præstantes, tota Europa impendio conquirebat. Eius rei conscius Iacobus Gouea, is qui Parisijs in ipso virgarū periculo singularem Ignatij fidem virtutemque,

que, ingenti cum admiratione cognoscere, proinde de-
 bio statuit, illum & socios ad Indiam expedire, lo-
 re quàm accommodatissimos, quoniam quidem in
 Hierosolyma accessu bello impediti, quædam etiam
 audierat, in Italia substitissent. Neque tamen curam
 eius consilij ratus impertendum Regi, quoniam
 Ignatij voluntatem explorasset, pro amicitia ad
 lum scribit, quàm libente Lusitania Regem, quæ
 sus bonorum industria pietatique campus in laudem
 teat. sibi quidem, quando illum & socios ad Indiam
 mitana curatione arceat bellum, sanctissima provin-
 dijs prouinciam in primis aptam videri. Si cetero pla-
 ceat, vltro semet apud Regem totius negotij inter-
 pretem pollicetur. Ad ea, cum gratiarum actionem
 psit Ignatius, neque se, neque socios esse iam in
 quippe qui summo Christi Vicario semetipsum per
 nexu Obedientiæ mancipassent. proinde egerunt de
 cum Romano Pontifice. quidquid ille iussisset
 sine mora facturos. Quo accepto responso, cum
 facile speraret à Pontifice impetrari possessionem
 gi suo per litteras aperire, ipsumque exemplum
 Ignatij ad eum mittit cum summis illius & de
 dibus, etiã atque etiã suadens, vt eiusmodi
 potissimũ vtatur, neu tam præclaram occasionem
 pariatur è manibus, cui similem fortasse
 posterum habiturus. Haud incassum adhibuit horum
 quippe Rex & sua sponte iam incitatus, &
 viri monitis & auctoritate permotus, confestim
 Mascarenia, suo apud Pontificem maximum
 mādāt mox in Lusitaniam redituro, dei operam
 plurimos ex Ignatij disciplina secum deducat. In
 liij causa mittendos in Indiam, eaque de re cum
 quàm primùm agat: si res cum illo minus proce-
 ni conatu cum ipso Pontifice transigat. vt
 tali comitatu reuertatur ad se. Hoc tam seueri
 to legatus accepto, sine cunctatione Ignatium
 ac pauca præfatus (vt fit) conciliandæ beneuolenti-
 mandatum sui Regis exponit, Patreque

in missionem Indicam postulat. Ad quem ille submissa oratione, tam honorifico Regis de se iudicio gratias cum egisset, eadem ferme quæ ad Goueam respondit: quod ab se petatur, totum id è summi Pontificis voluntate imperioque pendere. qui tamen, si, quid ego sentiam quæris (inquit Ignatius) vnum aut alterum fortasse tibi concesserit, plures verò nequaquam. At ille cum nihilominus in eodem postulato persisteret, Dei fidem & hominum testans, nusquam operam collocari fructuosius posse; tum Ignatius, quasi futura presagiens, familiari ac placido vultu: Deus, inquit, meliora, clarissime orator. quippe si è tam exiguo numero, sex vnam dumtaxat in prouinciam demas, quantulum, quæso, reliquo terrarum orbi supererit? Neque tamen idcirco ille ab incapto desistit. quoniam Ignatium sibi posse diffidat, ad ipsum adit Pontificem, narrat quid sibi ab Rege mandatum sit, suppliciter etiam atque etiam obsecrans, ne in tam honesta causa, tamque pia, frustrari se, Regemque suum concepta peropportuni subsidij spe paratur. Hic Pontifex, quamquam lætus ab vrbe Romæ penitissimum, vt par erat, peti sacri Euangelij nuntios, & insuper, tanto Regi, tamque de Romana Ecclesia bene merito gratificari vehementer exoptans; tamen, vt in tali negotio, ne videlicet seruis Dei ad omne paratis obsequium abuti pro potestate videretur (qua erat lenitate ac sapientia vir) audito legato, rem ipsam probauit, de numero ad arbitrium reiecit Ignatij. Is proinde (sanè quædam ægè ferente Mascarenia, neque tamen aspernans quod datum est) post multas in eam rem suas ad sumptos preces, quemadmodum antea significauerat, duos dumtaxat glorioso muneri destinauit; Simonem Rotezium Lutitanum, & Nicolaum Bobadillam, qui cum sacro Romam euocatus, grauitè ischiade laboraret, neque legatus Regius maturo iam reditu expectare poterat; ægro Bobadilla, sibi que vicem ereptam dolenti, Franciscus Xauerius repente sufficitur. Erat omnino laboriosa prouincia, iterque longinquum: & tam ferè nullam in spem reditus, tum verò in apertum

pane quotidie vitæ discrimen. Sed quæ alio die
 di consilio retardassent, ea ipsa incitamenta
 bus, cum se quisque tali sorte præcæterem
 maret. Ac Simon quidem paratâ in Lusitaniâ
 riter antecessit, ac deinde Regis Lusitanicæ
 que rogatu, quamuis inuitus, in eadem præce-
 tit. Xaverius autem, uti delatum ad eum
 filuit gaudio, datoque sibi tempore vix
 ad laceram attritamque tunicam relaxatis
 dos fratres: cum legato postera die profectus
 tales agens Domino gratias, quod se de
 potè effecisset. Perpetuas quippe clades
 ignoratione Dei, in vltimis regionibus
 ante miserari, & messis potissimû In die
 crebris consueverat vsurpare sermonibus.
 per quietem non semel erat sibi visus. Actum
 meros sustulisse vsque adeo ponderosum
 magnitudine excitaretur è somno mire
 brisque omnibus dolens: continuoque
 cobo Laini patefaciebat eiusdè cubiculi
 tur fuere nostris hominibus Pontificis
 tresq; in varia deinceps loca profecti, ma-
 aucta Societate, institutisq; supplementis
 me Europa collegijs, domibusve, res eas
 adiutore gessere, quæ proprio, & quidem
 ne ipsæ per se ad enarrandum indigeant.

Ignatius plebi fame periclitanti succurrit.

EQVE verò Ignatio &
 manserant Romæ, ne
 Erat annus à Virginis
 VIII. insignis anno
 hyemem præcipue
 pia, ut passim iacentes
 peres frigore famo-
 ferandum in modum expirarent. Quo
 motus Ignatius, tantæ calamitati sibi om-
 dum putavit, tamque è Garzonij villa,